

Interjú dr. Tóth Tamás bv. vezérőrnagy, országos parancsnokkal

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának részvétele a koronavírus-járvány kezelésében

„A büntetés-végrehajtási szervezet a járványügyi hatóságokkal folyamatosan egyeztetve, az összes szükséges intézkedést megtette és megteszi a munkatársai és a fogvatartottak egészségügyi állapotának megóvása és a fertőzésveszély megelőzése érdekében. A BvOP folyamatosan közzé teszi a járványügyi helyzettől függően bevezetésre kerülő prevenció intézkedéseket.” (URL1)

„A két és fél hét alatt elkészülő kiskunhalasi járványügyi mobil kórház egy olyan mérnöki és kivitelezési bravúr, amely igazolja, hogy ilyen rövid idő alatt is lehet kiváló minőségű és felszereltségű kórházat építeni [...] a 150 beteg befogadására alkalmas mobil járványügyi kórház ékes bizonyítéka azoknak a képességeknek is, amelyekkel egyébként a büntetés-végrehajtás rendelkezik, illetve annak a tudásnak, amely a magyar szakembereket kórházépítésben, kórházak felszerelésében és berendezésében jellemzi. [...] A tervek szerint a kiskunhalasi börtön területén elkészült konténerkórház a járványhelyzet megszűnésével a büntetés-végrehajtás országos hálózatának kórházaként működhet tovább.” (URL2)

Aki figyelemmel kísérte az új típusú koronavírus okozta világjárvánnyal kapcsolatos tájékoztatásokat, értesülhetett arról, hogy a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága mellett, hogy mindent megtett a hozzá tartozó objektumok és a benne lévő személyek biztonsága érdekében, a börtönfalakon kívül is részt vett a védekezésben. Köztudott ugyanis, hogy dr. Tóth Tamás bv. vezérőrnagy, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka a kezdetektől fogva a Magyar Kormány által felállított Operatív Törzs tagja volt. Hogyan is zajlott a védekezés? Miként fért bele a többletfeladat parancsnok úr napi teendőibe? Többek között ezekről is kérdeztük tábornok urat, akivel Hornyik Zsuzsanna készített interjút.

Hogyan zajlott egy napja az új koronavírus-járvány ideje alatt?

Az országos parancsnok elfoglaltsága sokadrangú kérdés. Minden mást megelőző, hogy a büntetés-végrehajtás állománya és a fogvatartottak hogyan élték, illetve élnek meg, hogyan tudják kezelni ezt a rendkívüli helyzetet. Amire vezetőtársaimmal törekedtem, hogy mindenki hajszálpontosan tudja, mi a feladata a megszokottnál nagyobb nyomás alatt, a folyamatosan változó környezetben, alkalmazkodva a járvány dinamikájához. A cél, amit kitűztem, hogy az elérhető legmagasabb szintű védelmet biztosítsuk a kollégáink és a fogvatartottak részére. Nagy figyelmet fordítottunk arra, hogy minden bv. intézetben rendelkezésre álljanak a szükséges védőfelszerelések, gördülékeny legyen a megelőző intézkedések bevezetése, az aktuális protokollok elsajátítása és alkalmazása, egyúttal a mindennapi szakmai tevékenységünk és a börtönök biztonsága ne lássa kárát a járvány kezelésének. S azt sem feledehtük, hogy mindannyian emberek vagyunk, a szolgálati feladataink ellátása mellett szeretteink egészsége is figyelmet követelt.

Mikor hozták meg az első óvintézkedéseket a járvány miatt? Milyen fogadtatása volt az intézkedéseknek?

Az első megelőző intézkedésünk a fogvatartottak intézettelhagyásának felfüggesztése volt 2020. március 7-én. Ezzel egy időben kezdtük meg a védőeszközök kiosztását a büntetés-végrehajtási intézetekben, valamint a felületek és az eszközök folyamatos fertőtlenítését. Az újonnan befogadott fogvatartottak esetében bevezettük a 14 napos elkülönítést, hogy kizárhassuk a vírus bekerülését a zárt közösségekbe. A teljes körű fertőtlenítést közel 3500 fő – a kollégáim és a fogvatartottak – minden intézetben, azaz több mint 11 ezer helyiségben több alkalommal végezték el. A fertőtlenítéshez 85 ezer liter fertőtlenítőszer és 12 ezer darab védőruhát, maszkot, kesztyűt, overállt használtunk fel. Az elítéltek folyamatos tájékoztatása és a korlátozásokat kiváltó lehetőségek – például a személyes látogatófogadás helyetti Skype-kapcsolat vagy a növelt időtartamú telefonálás – biztosítása segítette a fogvatartottakat abban, hogy megértsék és elfogadják a kialakult helyzetet. Ahogy a járvány súlyosbodott, a Nemzeti Népegészségügyi Központ is újabb iránymutatásokat, előírásokat fogalmazott meg, amelyekhez a büntetés-végrehajtási szervezet is alkalmazkodott az adott megelőző intézkedések fokozásával, kiterjesztésével. A kormány és az Operatív Törzs döntéseiről, illetve ezek alapján a büntetés-végrehajtási szervezet intézkedéseiről, azok céljáról – amelyek az új koronavírus fertőzés terjedésének megelőzését szolgálták – minden lehetséges módon és csatornán, gyorsan és folyamatosan tájékoztattuk a fogvatartottakat és kapcsolattartóikat, családtagjaikat. Több ismeretterjesztő plakátot és videót készítettünk, a filmekben

fogvatartottak tájékoztatták társaikat és családtagjaikat a járvány megelőzésével kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról. A tájékoztató videókat az ország valamennyi börtönében, naponta többször vetítettük a zárt láncú televíziórendszeren, felkerültek a szervezet weboldalára és YouTube csatornájára is. A hozzátartozók tájékoztatását szolgálta a büntetés-végrehajtási intézetek call center szolgáltatása is. Müller Cecília országos tisztifőorvos asszony videóüzenetben hívta fel a fogvatartottak figyelmét arra, hogy a vírus még jelen van, ezért a börtönökben a korlátozó intézkedéseken csak megfontoltan, fokozatosan lehet enyhíteni. Az aktív és állandó kommunikációnak köszönhetően a fogvatartottak megértették, hogy közös érdekünk a fertőzés terjedésének megelőzése. Sőt, ők maguk kérték a hozzátartozóikat arra, hogy a kijárási korlátozás érvényben maradásáig ne látogassák őket, inkább éljenek a Skype vagy a telefonos kapcsolattartás lehetőségével.

Elmondaná a kiskunhalasi járványkórház építésének főbb lépéseit?

A kormány 2020. március 14-én jelentette be a Mobil Járványkórház Létrehozásáért Felelős Akciócsoport megalakulását. Azonnal munkához láttunk, kidolgoztuk a mobil járványkórház megvalósítására vonatkozó javaslatot, amelyet belügyminiszter úr jóváhagyott. A 150 fő ellátására alkalmas kórház építése 2020. március 16-án kezdődött meg Kiskunhalason. A legszigorúbb infektológiai előírásoknak megfelelő járványkórház két és fél hét alatt készült el, a maga nemében Európában is egyedülálló projektként. A kórház az elérhető legkorszerűbb informatikai, elektromos és gépészeti rendszerekkel van felszerelve. A légtechnikai rendszer biztosítja a folyosók, a kiszolgáló helyiségek és a betegszobák közti nyomáskülönbséget, ami minimálisra csökkenti a fertőzésveszély kockázatát.

Milyen tevékenységekkel járult hozzá a BVOP a járvány kezeléséhez? Ha jól tudom, igen hamar belefogtak maszkok, védőruhák előállításába.

Az egészségügyi védőmaszkok gyártását február 1-jén indítottuk újra. A büntetés-végrehajtás gazdasági társasága, az Adorján-*Tex* Kft. folyamatosan növelte a gyártási kapacitását, ma már képesek vagyunk naponta 100 ezer darab egészségügyi védőmaszk gyártására. A Kiskunhalasi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet elítélteji az egészségügyi védőruhák gyártásából vették ki részüket. A Váci Fegyház és Börtön fémtechnológiai üzemében készült az a félezer darab oxigénpalack-tartó molnárkocsi, amelyet az Állami Egészségügyi Ellátó Központ rendelt. Ugyanitt, a börtön területén működő Duna-Mix Kft. nyomdájában gyártottuk a karantén-cédula néven elhíresült tájékoztatókat és matricákat. Fontos rámutatnom, a fogvatartottakat inspirálta, s persze lekötötte, hogy ak-

tívan részt vehettek a járvány elleni védekezésben, ez egyben segítette őket a rendkívüli helyzet értő elviselésében.

Hogyan értékelné szervezete, munkatársai teljesítményét az elmúlt időszakban az Önökre háruló feladatok ellátásában?

Önmagáért beszél, hogy intézeteinkben nem történt új koronavírus fertőzés. Nem szívesen teszem, de emlékeztetnem kell arra, hogy a koronavírus minden kontinensen megjelent a börtönökben. Nincs ismeretem olyan korábbi eseményről, amely ilyen mértékű és összehangolt helytállást kívánt volna meg vezetőtársaimtól, kollégáimtól, munkatársaimtól. A társ- és partnerszervezetek segítségével, közreműködésével mindannyian rengeteget dolgoztunk, az új koronavírus-járvány megelőzése érdekében hozott intézkedések végrehajtása komoly fegyelmet, figyelmet és jelentős erőfeszítést igényelt a büntetés-végrehajtás teljes állományától. Elismerés és köszönet érte!

Az interjúban található online hivatkozások

URL1: *Megelőző intézkedések a koronavírus-járvány miatt a hazai börtönökben.* <https://bv.gov.hu/hu/node/3592>

URL2: *Mérnöki és kivitelezési bravúr a kiskunhalasi járványügyi mobil kórház felépítése.* <https://koronavirus.gov.hu/cikkek/mernoki-es-kivitelezesi-bravur-kiskunhalasi-jarvanyugyi-mobil-korhaz-felepitese>